

Előfizetési díj:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:	
Négyzetes hasábozott garmond sorára 6 kr.	
Bélyegjű minden hirdetés után 30 kr.	
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.	
Hirdetéseket felvesznek:	
Pécsben: Oppelk Alajos (Vollzeile 22)	
„Haasenstein és Vogler (Neuer Markt 11)	
Pestben: Lang Leopold (Erzsébet-tér 9 sz.)	
Nyitási czikk	
garmond sora után 20 kr. fizetendő.	

Szerkesztői szállítás:

Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes czikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

Előfizetési fölhívás!

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

hatodik évnegyedére.

Midőn a közelgő új évnegyed küszöbén az előfizetések megújítására kérjük föl t. olvasóinkat: talán minden dicsekvés nélkül hivatkozhatunk multunkra.

Mi a józan haladás hívei számára kívántunk független közeget teremteni, az erdélyi részekben, különös tekintettel az országrész sajátos viszonyaira, szükségleteire.

Komoly törekvésünk mennyire közelítette meg az előttünk álló magasztos czélt; a kiadó áldozatkészsége mennyire segítette a sikert; széles körű összeköttetéseink, elismert kezekből nyert irány-cikkeink, önálló tárczáink és közgazdasági rovatunk, eredeti távirataink, sat. mennyire elégitették ki a méltányos követeléseket: mindennek megítélése a t. közönségen áll. S mi hisszük, hogy e mozgalmas időkben, midőn a közelgő választások által a haza boldogsága, nyugodt fejlődése, vagy hosszú időre való ismételt visszahanyatlása forog kockán, a biztos, következetes haladás hívei nem vonják meg támogatásukat a *Deák-párt e közlönyétől*, mely részéről mindent megtesz, hogy továbbra is kiérdemelje az iránta eddig nyilvánult, mindig fokozódó érdeket, pártolást.

Isten és saját buzgalmunk segítse pártunkat jövőre is nehéz, de áldásos munkájában!

Kolozsvár, mártz. 23.

Szász Béla,
felelős szerkesztő.

A lap kiállítása körül alólírott kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielégítenek.

Az előfizetési árak a régiéek:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelmeztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben, olcsó könyvek megszerzése által, a „Kelet” előfizetői részesülnek.

A „Kelet” kiadóhivatala.

Pest, ápril 3. 1872.

(B.) Pár nap előtt ülte meg a keresztyénység, a megváltó felfeszítettetésének s mindjárt harmadnap multával a feltámadás ünnepét.

Magyarország is tanuja volt annak, hogyan feszítette a baloldal ünnepek előtt keresztfára a parlamentarismust, de nem lehetett oly szerencsés, hogy a parlamentarismus feltámadása öröm ünnepét még most megülhesse, mert a baloldal, a mint a tegnapi ülésből látszik, újult erővel fuvja az ünnepek előtti nótát.

Tisza Kálmánnak az ünnepek előtt mondott utolsó beszédéből némelyek, talán nem elegendő alapos okból indulva ki, azt következtették, miszerint a bal-

oldal ünnepek után nem fogja a strikolást oly mértékben folytatni, mint eddig. És pedig azért, mert beszéde egyik passusában azt állította volt, mintha a bal-közép csak első hevében élt volna a névszerinti szavaztatás s más eféle „parlamentaris” eszközökkel.

A mint már mondtam, e remény nem volt kellőleg indokolva, mert Tisza, mint ujabbban is meggyőződhetünk, az üres mondatok s nem a tettek embere. Nekie akkor a miniszerelnök beszédére adott válaszában szüksége volt e mondatra, de tegnap még is a balközép kívánsága következtében névszerinti szavazás előzte meg a napirendet.

Miért e látszólagos következetlenség? — Csak azért, mert akkor a baloldal eljárása ellen országsszerte indult roszalást pár szóval szelidíteni óhajtott, míg tegnap azt hitte, miszerint a napirend közé egy tárgyat beékelhet, azon reményben lévén, hogy rendelete szerint emberei mind pontosan megjelennek s a Deák-párt emberei elmaradnak.

Azonban csalódott, mert innen és onnan alkalmasint ugyanazon arányban maradtak el s a Deák-párt többsége megmaradt.

A kísérlet tehát nem sikerült, de ez nem változtat a dolgon, sőt pár órát nyert a baloldal a névszerinti szavaztatás által, s a bal és szélső bal közti csorba helyre van ütve, mert tegnap a balközép újból bele ment a szélsőbal politikájába, s a szélsőbal észrevén, hogy a balközép részéről a névszerinti szavazás követeltetik, örömmel vonta vissza hasonlító követelését.

Nem tudjuk, ha valjon jutott e eszközbe ünnepek alatt a baloldal papjainak, miszerint minden kortes fogásaik s hazabeszélésük dacára elébb utóbb maga a nép veszi le a keresztfáról, az oda átlalok felfeszített parlamentarismust, s ezen ünnepélyen nem ők lesznek a választottak? —

Fel nem tesszük a baloldal vezéreiről, hogy, ha bár hirlapjaikban tagadják is, mintha elleneink örvidenének a magyar parlamentben végbe ment jelene-teken, magokba szállva ütődtek volna meg a kétségbevonhatlan tények fölött. De hiában, a fő czél kerteskedni s erre jó volt Vukovics azon határozati javaslatát előrántani, mely a vízkárosultak ügyének sürgőssége tárgyában adott be.

A vízkárosultak ügyét mi is sürgősnek tartjuk, s bizonyára igen örvidenénk, ha a baloldal strikolását megszüntette ennek elintézésére idő maradna.

Azonban nem óhajtuk, hogy a napirend közé ma egy, holnap más tárgy beékeltetve, sikerüljön a kisebbség erőszakos fellépése, mert ez az absolutismusnak vagy a forradalomnak lenne diadalünnepe, a józan parlamentarismus felett.

Mi nem akarjuk elhinni, hogy a baloldalnak ez a czélja; azt sem szeretnők hinni, hogy Magyarország még ma éretlen a parlamentarismusra, de félünk, ne hogy a szabadság féktelen használata azt bizonyítsa be, miszerint Magyarországon több a szabadság, mint a mennyit a nép megbír, s kevesebb a rend, mint a mennyit egy jól rendezett állam megkövetel. —

— Tordamegye alsó kerületének Deákpartja folyó hó 21-én délelőtt 10 órakor Tordán közgyűlést tart, melyre Tordamegye minden egyes deákparti tagját tisztelettel meghívja

Bethlen Géza,
másod elnök.

Kolozsvár, apr. 4.

(L—t) A Magyar Polgár kedvencz mulatságai közé tartozik az a fogás, hogy vagy magát felültetett, vagy olvasót felültetve, időnként fulminans czikkeket ad közre „egy Deák-parti”, „egy jobboldali” aláírással, melyekben vagy a kormány és párt egyes tényei, vagy maga az egész többségi politika van megátmádvá s polgári — t. i. Magyar Polgári — módon letromfolva.

Az ilyen Deák-partiakról mindenki jól tudja, hogy mit tartson s nem is képzeltető más czél, melyet az ily czikkek íratása által a M. P. elérni akar, mint az, hogy a desertalásra hajló baloldaliakat egy perezre visszatartsa még, arra a gondolatra térítve őket, hogy hátha mégis áruól ez a mi többségünk, mert lám, már hívei (?) is ellene fordulnak.

A hol azonban a párt összetartására vagy szaporítására ily fogásokhoz kell nyulni, ott nem épen minden lehet a legjobb rendben s míg a farkast kiáltozó pásztortu egyszer-kétszer rászédhetette társait, később épen magadtad meg legkeservesebben árát észnélküli tréfáinak.

Nem czélunk itt a M. P. tegnapi fogott Deák-partijának emanatiójára reflectálni mert még, ha tizenhárom próbás baloldali lenne is az, ki a kézzelfogható s minden nap megújuló tényekkel szemben is azt állítja, hogy a mai kormány nem Deák-parti kormány: még akkor is kár lenne szót vesztegetni e „tekintélyes” férfiu gallimathiasaira. Csak a tisztelt lapárs szerkesztőjének a „Deák-parti leveléhez” csatolt megjegyzései egyik tételére kívánnók Papp Miklós urnak, a nyomdai g z a t ó n a k, figyelmét fölhívni, hogy egy kissé jobban hordja a zsindelet correctora után. Mert az említett megjegyzések folytán egy helyen az fordul elő, hogy a jobboldal lopja az ország idejét a képviselőházban.

Ez alatt a jobboldal alatt, az hisszük a szerkesztő ur is a baloldalt akarta érteni; mert — ha ugyan a képviselőházi tudósítások nem csalnak, talán a baloldal az, mely már hetek óta dictionizik, azon nyíltan bevallot szándékából e czélból, hogy a törvényhozás ne dolgozhassék.

Kérjük tehát ennek a szarvas sajtóhibának mielőbbi kijavítását!

Barátságos levelek a külföldről. *)

Giessen, husvét napján.

I.

„Greif nur hinein ins volle Leben,
Wo du's anpackst, dort wird's interessant
Goethe.

Kedves barátom! A mint leveleimben többször érintettem, a német nemzet valódi nagysága, mely azt valamennyi létező nemzet mintaképévé emeli, leginkább abban tükröződik vissza, hogy dacára azon a történelemben páratlan győzelmeknek, a nemzet ismét a legbékésebb jellemű öltötte fel. Nem örömtias izgatottság az, mely e nemzet idegrendszerét hullámozásba hozza, hanem a legkomolyabb tevékenység, melylyel kérihetetlenül saját gyéneke kiirtásában fáradoz s e mellett éppen leggyőzött elleneiben buvár szemmel fölfedezett némely jobb tulajdonságait elsajátítja. Sokan talán ezt feltűnőnek sem tartanák, én bármint is keressek analógiákat a történelemben, a mondott jellemvonásban látom a német szellem fenségének legnagyobb nyilatkozatát.

Gyarló szervezetünk lényegében rejlik, hogy valahányszor nagyobb munkát végrehajtottunk és munkánkat siker koronázta, vagy teljes télenységnek vagy pedig bizonyos „elkapatás”-nak szeretjük magunkat odaadni; midőn az

*) E leveleket dr. Török Aurél írja dr. Hal-ler Károly jogakademiának anárhoz. A tanár ur szives volt közlés végett átengedni lapunknak. Szerk.

erőköszlet bennünk egészen elfogyott s azt a nyugalom alatt ismét beszerezni törekszünk és pedig annyival inkább, mert „munka után édes a nyugalom” vagy pedig, midőn azon véghezvitt munka oly megrázkodtatást idézett elő, hogy „utóhatása” még sokáig nem engedi a munka előtti egyensúlyi állapotnak létrejvetelét.

Ez utóbbi esetben az izgatottság folytatása valóságos „adósságcsinálás” alapszervezetünk rovására. Vigyük át e hasonlatot, kedves barátom, a nemzetek és pedig mindenekelőtt a német nemzet államszervezetére. Ha tehát a német nemzet azon nagyszerű munka után, sem télenységnek sem elkapatásnak nem adja magát oda s ellenkezőleg egy új, a humanismusra nézve még dicsőbb munkához fog: nem-e azt bizonyítja vele, hogy erőköszletét azon végbevitt munka még nem emésztette fel s így erőköszleteinek teljes igénybevételéig még nagyobb munkát is végbevitethet volna. Az a nemzet, mely a harez érzék káprázatos fényes eredményei után azonnal a békének zajtalan komoly és fárasztóbb — mert sokkal hosszadalmasabb — munkájára képes, mind a szellemfenség tükrét fogja képezni az emberiség számára!

És mégis — a mint már taval, a rám nézve feledhetlen baráti együttétünkör, Te államtudományi, én pedig természetudományi szempontból annyiszor megbeszéltek — bizonyos nemzetecskék — és nemzeteknél is igen sokan, nemcsak hogy meghajoltak volna ezen mindentekítettben harcban és békében egyaránt óriás nemzet nagysága előtt, hanem épen ellenkezőleg, mintha értelmők és akaratok megrökönyödött volna, még most sem azon nagyszerű tények után! a mivel német elemmel való szoros összeköttetést nem óhajták, és ha a jó sors békés ügyközösségre is utalja — ezen ügyközösséget szívükből utálják s habár fejk nek is menne a falnak, töle szabadulni kívánnak.

Édes Barátom! a mint távol úgy most is azt mondom, ezen, egyszerű gondolkodás mellett tisztábbnál tisztább belátható fatumszerű tévedést a physiologia könnyebben képes megmagyarázni, mint a szorosban vett politikai tudomány. Igen, a nemzeteknek is megvan a maga physiologiája, okozatosnak ennél is az egyes jelenségek. Az emberi szervezet csak azon benyomások hatását érzi, a melyeknek elfogadására érzékei épségesen kifejldővék — a többi létező benyomás — mintha nem léteznék, a mint reá nézve csakugyan nem is létezik, nyomtalan halad el rajta. Másrészt ismét mindég és mindenütt szervezetünk csak azon ingerek után áhitoz, melyeket megszokott, melyeknek rabja és az agy szabályzó befolyásának egész megfeszítése szükséges ahhoz, hogy csak belátni is kezdhesünk egy vagy másik — nekünk oly kedves ingernek kártékony befolyását, mily sokkal nagyobb megfeszítés és munka követeltetik pedig akarunk részéről, hogy a kártékonynak megismert szokást teljesen el is hagyjuk!

Ha tehát a mondott nemzetek szívét nem azon láng heviti, mely a német nemzetét a valódi hazaszeretethez és a humanismusnak oly magasztos fokára likteti, ha agyukat nem azon eszmék éltetik, melyekkel a német nemzet a tudomány és művészet áldásait osztja az egész emberiség számára; úgy egyszerűen vagy még nincsenek az illető elfogadó szervek kifejldővé, vagy pedig azok már károsan elfajultak — mert a nemzetek életének még pathologiája is van. És mert másrészt épen akkor, midőn a szervezet még igen fiatal, az agy szabályzó befolyása ingereink reflex kiváltásainál még tehetetlen a szenvedélyek (rokonzenz és ellenszenz) tulnyomó behatása alatt állunk; életünkben a szenvedélyesség kora tehát nem képezi az érettségnek, a férfiaságnak korát — a nemzetek életében sem.

Nézzünk szét édes barátom, és látandjuk, hogy a fiatalabb (és mert a nemzetek rendes élethosszát még biztosan nem ismerjük, mondjuk: munkára és tapasztalatra nézve fiatalabb) tehát éretlenebb nemzeteknél mindenütt a rokon- és ellenszenz fog a nemzet életvonásaiban viszatükröződni. A mi rokonzenz — az minden áron kell habár ártalmas is, a mi ellen szenz — attól borsodlik hátunk, ha mindjárt mennybeli üdvösségünk jussát is el kellene vesztünk rajta, hogy csak egy kissé is komolyan

kezdenék fölötte gondolkozni valjon hátha mégis... das gibt's nicht. Az ily nemzeteknél az érzékiesség az élet rugonya. A szemnek a sujtás („sujtásos nemzet vagyunk” mondá egykoron Kölcsey) meg a baju z kell. (Nem feledem el soha sem azon barbarcomicus behatást, melyet egykor a debreczeni collegiumban Csokonai szeplőtelen arcuszobrára rajzolt bajusz bennem okozott; valjon ezen egész politikai programot magában rejtő plajbászos bajusz még most is éktelenkedik-e? nem tudom... azon akkorában még leendő „hazafi” persze bajusz nélkül nem is képzelhettem a magyar költőt.)

A fülnek, azon megrikató, a mélabusból hirtelen a vigjába — a lassuból a friske átszökkenő rhythmus kedves. Pedig édes magyaram nem érde e jellemző rhythmusban a nemzet aspiratióját? Ocsudjál fel már egyszer abból a rajongó mélabus hangulatból és lépj már egyszer a vigab — békésebb — cselekvések terére! A szájnyinak pedig a paprika meg a tűzes bikavér kell, hisz különben nem is tudnánk a hazáért lelkesedni, érette nagyokat inni és sivitani. Mert pedig érzékeink a finomabb ingerekre nem reagálnak többé, nem ismét egy mély értelmű igazságnak ihletett tolmácsa-e költőnk, ki mondja: „Harcz-moraj kell a magyarnak, hogy viduljon élete.”

Te engemet tán némileg pessimistának fogsz tartani, mondván, hogy rég volt midőn a költő ezt írta.

Pillantsunk édesem csak az imént lezajlott országgyűlési eseményekre viszza; nem a „sujtásos” állás pont különbsége volt-e az, mely reformjainkat eltemette? Ha arról volt szó: kos-pallagit vagy trafikot szívjunk? hullámszába jött a nemzet, ezen kedves sujtásunknak csak érintése is fájdalmat okozott s a fájdalom villámáramként rezzen a hazán át; midőn pedig tanügyünk, siralmas tanügyünk a sujtás és sallang daczára meztelen tanügyünk kérdéséről volt szó — mert a nemzetnek eziránt még nincs kellő érzéke, közömbösök maradtunk, tudomásul vettük a miniszter felvilágosítását és miután a tanügyből még kortesfogásos kérdést sem csinálhatunk, napirendre megyünk át.

Soha sem éreztem magam magyarabbnak, azaz sohasem fogtam fel jobban azon eszmének fenségét, melyet E s t v ö s ü n k oly költői szép alakba öntött: Az ég egy kincset ad minden hazának... Tied hazám egy szentelt fájdalom! — mint midőn éppen Németországban, a tudomány és művészet békés szentélyei közepette azon felkorbácsolt vihar zugását hallám hazánk, a bátrak hazájának határai felől, melyben a középkorbeli fanatikus óma óvó és óvó-óvó ételelem és szivlevadásának hangjait hallám. Elfeledtem a jobb oldalt elfeledtem a baloldalt, elfeledtem magamat, mert a szent fájdalom erőit vett rajtam. Édes Barátom nyugtasd meg a M. Polgárt, nem politikai pártállásból szólottam akkor, csak a fájdalomszülte szegényérzet, és kérjed romlatlan szívének jószágára — ha a baloldali politika elvét is vallja — csak mindnyájunk hitét ne gyanúsítsa kormányukban, mert egy német imádság mondja:

Wo Glaube, da Liebe;
Wo Liebe, da Friede;
Wo Friede, da Segen;
Wo Segen, da Gott;
Wo Gott, da ist keine Noth.“

Isten áldása legyen hazánkon!

A „Gazeta” a helyzetről.

A Gazeta Transilvaniei 23-ik számában „Ne felejtsetek el a mit tudunk” cím alatt „Varju varjunak szemét ki nem vájja” mottóval a következő cikk jelent meg.

„Az országgyűlés feloszlatatik; összehívatik egy ad hoc gyűlés; forradalmi jelek

mutatkoznak, s több eféle hangzott, midőn az ominosus választási törvény a parlamentben szönyegre került. S most? elhallgatott az egész.

A legfeszültebb figyelemmel kísértük azon küzdelmet, melynek részesei a jelenben uralkodók, s a jövőben uralkodni kívánók voltak. E törvényjavaslat machiavellismusa, az abban a nemzetiségek, s különösen Erdély megroztására irányzott borzasztó lelketlen szándék a legkisebb részletekig kimutatott, s a világ elé tárattott; és pedig nem a nemzetiségi képviselők, hanem az ellenzék által, a nemzetiségi képviselők az egészre csak hallgattak, de nem úgy a baloldal. Azonban nem az idők szellemének fáradhatatlan erőlyel előtörő kíváncsága; nem a civilisatio; az utókor, a történelem méltánylásának megnyerése; nem a nemzetiségekkel való békés kiegyenlítés eszméje volt az ok, melyért leálczálta, megbecs-telenítette egyik testvér a másikat, a baloldal a jobb oldalt — a mint tetszik nekik ezzel kérkedni az országgyűlésen tartott beszédekben. Nem, hanem csak a hatalomra jutás volt az egyedüli ok; ez a czél, és hogy nincsenek megelégedve a jobboldal eddigi eljárásával, magatartásával, melyet a magyar kormánytól, a magyarok Európa keleti részén elérendő missiók kivívása végett kívánnak.

Ezen missiót pedig mi nagyon, de nagyon jól ismerjük!

Erről pedig, ha meg voltunk eddigelé győződve, annál jobban meggyőződhetünk most, midőn a nevezett törvényjavaslat tárgyalásánál, töltök gyakran és tisztán hallottuk kimondani azon elvet: hogy Magyarországon nincsen más nemzet csak magyar.

Igaz, hogy némely ellenzéki képviselő megemlékezett a nemzetiségekről is, felhozta azok elégedetlenségét, felhozta azon igazságtalanságot, melyet a kormány a románokkal, s különösen az erdélyiekkel szemben tanúsít, sőt egy közülük határozottan megmondta, hogy az egész törvényjavaslat egyenesen a románok ellen van irányozva, hogy intentiója az, hogy ezeket az alkotmány korlátai közül kizárja, s hogy tönkre és semmivé tegye az erdélyi román nemzetet. Hallod ezt erdélyi román!

Sőt a baloldal szemfényvesztése annyira ment, hogy némelyeknek ha még megzavarva sem volt) megzavarta agyokat és B-ben (Balásfalva?) már üdvözlő, s bizalmi feliratot akartak küldeni, hogy egy kolozsvári lap elkezdte a „hozsánnát”, „victoriát” s a „Gazeta elpusztulását” kiabálni.

Szegény B. és a te árnyékodban kezd a konkoly és burján nőni?

Ezen művelete, ezen komédiája a magyar ellenzéknek azonban, most a sessio végén — nem egyéb, mint megannyi pokoli körmőcskék, mézes madzag, melyet a gyengébbek megcsalására s kijátszására találtak ki.

Vagy nem épen azt tette alig egy hónapja a kormány-párt, s épen Deák Ferencz egy beszédében?

És valjon nem mindegyiknek ugyanaz a czélja?

Az ő szájokból mindez nem egyéb mint szemfényvesztés, s csalás, s keserű próba a kintzottnak. És épen most, leálczalozták, leágyalzták, s megbecs-telenítették egymást, ugyanazon ellenfelek egymással egyezkedni kezdenek. S valjon kinek a bőrére? Talán egyik vagy másik párt hátrányára? Nem, hanem a nem magyar nemzetiségek rovására, mint mindig.

Ime egy oly borzasztó vihar után, újra béke és egyetértés következik, s „mi” újra ott vagyunk, a hol voltunk. Most egyezkednek s békélnek, — talán a nemzetiségekkel az ők ki-elégítése felett? Nem, hanem urak az urakkal, a végezt, hogy a hatalomból kinek jusson a nagyobb rész.

Hol van az országgyűlés feloszlatása, az adhoc gyűlés, a borzasztó forradalom? ... „Varju a varjunak szemét ki nem vájja.”

laktanya volt, és a törvényszéki terem, hová esendőröm vezetett, nyereg kamrából volt át-idomítva.

Az ajtó betevődött megettünk s én egy fehérre meszelt szobában álltam, melynek falait most is diszíték a fogasok, a melyekre most katona fővegek és kardok valának függesztve. Egy papir-csomagokkal és ón tinta-tartókkal megrakott fenyő asztal körül fél tuczet tiszt állt. Az elnök egy katonás ezredes, a ki nem sok időt vesztegetett a formáságokkal, megjel enésemkor félretekintett s egy aljas öltözetű nagyon himlőhelyes nőre mutatva a ki némi korlát-fele megett állott, monda: „Uram, ez a nő azzal van vádolva, hogy de Floriant marquis palotáját Lille utcában felgyújtotta!”

A nő bölintott fejével, s szakadozott kendőjét összszébb huzta magán. A mellette jobb és bal felől álló esendőrök összszéráncolták homlokukat s boszankodni látszótlak nyugodtságán.

„Üzletére nézt,” folytatá az ezredes, „e

(Román testvéreink már régen beláthaták volna, hogy a jobboldal, nem csak mint Deák Ferencz érintett beszédében szóval, hanem mindannyiszor tette is meg a nemzetiségek irányában mindazt, mit a magyar állam eszme megtagadása nélkül megtehetett. Ellenben az ellenzék „mézes madzag”-nak épen csak annyi érték tulajdonítható, mint más olcsó igéreteinek, hogy az adót leszállítja, a rendes katonaságot eltörli sat, — mert igérni könnyű. ... A szóbanforgó választási törvény pedig ha csakugyan fosztaná meg valakit törvényesen élvezett jogától: ez ép úgy sujtaná a magyar, mint a román nemzetiséget. Szerk.)

KULFÖLD

Kolozsvártt, ápril 5.

(s.) Franciaországban két esemény van most felvéve. Mind a kettő nem nagy dolog magában véve; de nagyjelentőségűvé válik a körülmények által. Mert az egyik egy sajtóper, a másik pedig egy policialis rendszabály; csak hogy a sajtóper Trochu, Páris egykori védője, indította; a policialis rendszabály pedig a lelkiismereti szabadság ellen irányul.

Trochu, ki Páris ostromoltatása alatt a francia főváros védelmét vezette, a bonapartistikus „Figaro” ellen becsületsértés — és rágalomért sajtóper indított. A perben mind historiai nevek voltak tanukul felhíva, mint J. Favre, Changarnier, stb. A múlt héten befejezett tárgyalások után az esküdszék „nem”-mel válaszolt a rágalom kérdésére, de „igen”-nel a szidalmazás kérdésére. Villemstant és Vitu egy havi börtönrés és 3000 franknyi pénzbírságra ítéltettek.

Páris volt kormányzójának a Figaro ellen indított ezen rágalmozási pörére nézve azt mondja a Times, hogy az utolsó háború francia szereplői közül egy ember sem vesztett annyit népszerűségéből mint Trochu tábornok. Egészben véve alig lehet valami haszontalanabbat és ostobábbat képzelni mint e monstreport, mert ép úgy nem lehetett kétségbe vonni Trochu becsületességét mint a feladat leküzdhetetlen nehézségeit, melyeket Franciaország érdekében átvállalt. Az érzés, mely rajtuk erőt vesz, midőn áthatolunk a pör hosszas tárgyalásain, mely részvét érzése oly országot iránt, mely igen könnyen térhetne magához a szenvedett csapásokból, ha tulajdon factioi nem törekednének a szerencsétlenség fokozására és meghosszabbítására azon hín törekvés által, hogy e szerencsétlenséget mindenki ajtaja elé igyekezzen tenni és végnélküli vádak és ellenvádak által egymást darabokra tépni. Különben a „Figaro” vádjá, hogy Trochu két kulacos szerepet vitt volna Páris ostroma alatt, mind a köztársaság mind Napoleon javára, körülbelöl megerősített a tárgyalások által.

A másik esemény, mely nemkevésbé képezi a közbeszéd tárgyát, következő:

A bordeauxi püspök, monseigneur Donnet Junca és Moulis lelkészeknek, kik az infalibilitás ellen nyilatkoztak, egy bordeauxi törvényszéki biztos által is aláírt rendeletben megparancsolta, hogy a papi öltönyt vessék le, hivatkozván a francia code pénalra; melynek 259. §-a így szól: „A ki nyilvánosan oly egyenruhát vagy becsületbeli kitüntetést visel, mely nem birtoka, 6 hótól egész 2 évig terjedő fogsággal büntődik”. 1851-ben a montpellier-i törvényszék és a semmitőszék hasonló pörben helybennagták a püspöki vádat.

De hát mit keres ebben az affaireben a törvényszék, az állam, melynek épen az lenne kötelessége, hogy az ilyen támadás ellen a polgárok lelkiismereti szabadságát megvédje!

Dánia semlegesítése szintén egyike a napikérdéseknek. Oroszország beleegyeznek-hir

nő — minden, a mik csak e nők szoktak lenni, mikor ehez hasonló képet váltanak: de ő magát munkás nőnek mondja — azt állítja, hogy az ostrom alatt himlőzött meg s a commune-féle lázadáshoz csak azért csatlakozott, hogy ezt az egy házat leégesse. A mi nevét illeti, azt követeli, hogy nincs neve — de azt erősíti, hogy őn ismeri őt s jól fog állani arról, hogy ő nem tolvaj. Őnt e nő kívánságára idéztették.

Eddigelő egy vonalban állottam e nővel s nem volt módom jól szemügyre venni képét. Ekkor azonban elébe léptem s szembe néztem — arcáról, mint egy felhő megöl, homályosan emelkedett a csak kétszer látott vonások emléke.

„Ugy van,” monda, ismét bölintva fejével, én vagyok. „Mondja meg ön” hozzá tévé zavartalan hangon, „hogy én — én nem vagyok az, a minek az ezredes gondol. Munkámmal keresem kenyeremet, a mint önnek megígérttem volt: a himlő rutított el — meg a szegénység. Hogy miért gyújtottam fel a de Flo-

szert, e tervbe, Anglia még — mint mindig — habozik, Németország s az osztrák-magyar monarchia még nem nyilatkozott.

2-ik közlemény a Kolozsvártt felállítandó árvaházra történt adakozásokról.

500 frt. alapítványt tett ifj. gr. Teleki Sámuel.

Összeg 500 frt.

100 frtos alapítók.

Mltgs. Macskásy Rózália, gr. Vass Albert, mltgs. Zeyk Miklós, özv. gr. Bethlen Jánosné, özv. gr. Eszterházy Dénesné, gr. Béli György, mltgs. Baresai Zsigmondné, mltgs. Miksa Imre, gr. Horváth Toldi Lajos, gr. Horváth Toldy Lajosné, gr. Béli Ferenczné, t. Hutflesz Károly, br. Vesselényi Farkasné, mltgs. Máriaffy Albertné.

Összeg 1400 frt.

A j á n d é k o k.

Mltgs. Tisza Lajos	10 frt.
Br. Prónay Károly	10 —
Gr. Károlyi Edéné	20 —
Id. br. Rudics József	20 —
Gr. Zichy Pál Ferenczné	20 —
Gr. Kornis Miklósné	10 —

Összeg 90 frt.

Egész összeg 1990 frt.

Fogadják a nemes szívű adakozók a jó ügy nevében hálás köszönetünket.

Kolozsvártt, apr. 5-én 1872.

B Bornemiza Ignáczné,
elnök.

Szász Domokosné,
titkár.

Nyílt számadás.

A kolozsvári ev. ref. főiskolai ifjuság által — fele jövedelemben a szamosújvári ev. ref. templom építésére, folyó 6-évi február 7-kén rendezett hangversenyből bevétel volt 178 frt. Kiadás: 87 frt 66 kr.

Tiszta jövedelem marad 90 frt 34 kr. A hangversenyt adó ifjuság osztalékot kapott 44 frtot. Maradt a templom építésére 46 frt 34 kr.

Ugyanekkor szamosújvári polgár, Bulbuk Bogdán a templom építésére adott 50 frt. Péterfi Dénes törvényszéki tlnök 17 frtot. A vidékre kiküldött meghívókra a hangverseny után gr. Bánffy György 5 frt, Pattantyus Jakab 2 frt, Cserényi Dániel 1 frt, Cserényi József 1 frt, Lázár Ferencz 1 frt, Csátó Károly 1 frt, Bacsó Elek 1 frtot, adtak. Br. Bánffy László gyűjtött 6 frtot.

A templom számára tiszta jövedelem összesen 114 frt 34 kr. Fogadják a nemeslelkű adakozók az egyház őszinte köszönetét.

Somkerek Miklós,
ref. pap.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, ápril 5-én

— Negyedéves t. előfizetőinket kérjük, hogy megrendeléseiket lapunkra — a legolcsóbb posta-utalványokkal — mielőbb szíveskedjenek megtenni, nehogy a példányok küldésében fenakadás vagy zavar történjenek.

riánt palotáját, azt őn tudja. Meggátoltam az őn barátja házasságát. Nem hagytam, hogy örökre tönkre tegye egy leány boldogságát, mint tette az enyémet. Hogy házat felgyújtottam, hibáztam, megvallom: de az elkéséredés perezeiben olyakra vetemedünk, a miket különben nem tennénk. Mondja meg ez uraknak, hogy ezt nem rablás okáért tettem; megmondja-e...?

Nem mindjárt tudtam szólaui. Ugy tet-szék nekem, mintha látnám őt ama vasárnapon Champterrén, fehér rózsá koszorúval az orgona zöngése és a pap áldása között.

„Uram,” rebegém végre az ezredesnek, „esküszöm, hogy e nő számalomra málto.”

Ő elismerésül meghajította fejét, s így zólt, hangján alig észrevehető remegéssel, „köszönöm, uram!”

Azután azt hallottam felőle, hogy halálra ítélték.

„KELET” TÁRCZÁJA.

Emlékezés Versaillesre

(Angolból.)

V.

(Vége.)

Nem sokáig maradtam függőben. Bejött egy lucskos esendőr, kezében egy névsorral, belőle nevemet és lakásomat olvasta ki, s monda: „ha úgy tetszik, erre.”

Követtem a csendőrt a folyosók tömkelegén, melyeken ámbár dél volt, pislogó olajlámpák égtek. A padlózatán a közelmúlt napok fáradalmaitól megviselt katonák aludtak, s horkoltak a kimerültség helyzeteiben. Minden tíz lépésre fegyver-gulák, minden ajtó előtt örök feltűzött szuronyokkal. E börtön lovassági

□ **Deák Ferencz** gyöngéledés okozta hosszabb távolléte után f. hó 3-án elvégre megjelent a képviselőház reggeli ülésében. Egy mellékajton belépve észrevétlenül akarta helyét elfoglalni, de a körülállók megpillanták, s csakhamar a ház többségének szűnni nem akaró, ismételt éljenzése üdvözölte a nemzet bölcsének megjelenését. Deák aránylag elég jól néz ki, s a beállott szép tavaszi napok alatt megszokott rendes sétéi bizonyára rövid idő folytán teljesen helyreállítandják kissé megromlott egészségét.

— **Az udvar** a jövő hét elején Gödöllőre költözik.

— **A királyné a vakok intézetében** e hé 3-án Eötvös József báróné és b. Nopcsa udvarmester kíséretében megjelent. Beöthy Lajos az intézet elnöke által az összes tanár-személyzet élén a Királyutezai kapu legalsó lépcsőjén fogadtatott. A nagy néptömeg, mely az utca egész eljárást zsufolásig körülállta, Beöthy megkezdett éljenzésére viharos éljenekkel üdvözölte. Innen az első emeleti terembe felvezetett, itt az összes vendégek által ismét kitörő éljenekkel fogadtatott. A növendékek mutatványai egy énekben, s egy zenekari darab eljátszásában állott, melyek felett ő fel-sége teljes meglepéssel nyilatkozott. Ő fel-sége a királyné látogatása valóságos ünnep volt az intézetben.

— **Deák Ferencz** ellen a Pest belvárosi ellenzék keresi az ellenjelöltet. A husvét-hétfőn megalakult baloldali „nagy választmány” és „végrehajtó bizottság” most ez iránt tanácskoznak s mint a „Ref.” hallja, vagy Heckenast Gusztávot, vagy Simonyi Antal fényké-pészt akarják felleptetni, hogy Deák Ferenczet megbuktassák.

— **A m. kir. pénzügyminister** Csi-szár Gyula kolozsvári magyar királyi pénzügy-igazgatósági fogalmazót a debreczeni pénzügy-igazgatóságához fogalmazóvá nevezte ki.

— **A m. kir. igazságügyminister** a dévai törvényszék területén a maros-illei járásbírói mellé bírósági végrehajtóvá: D' André Ferencz maros ille lakost nevezte ki.

— **A képviselőház** április 3-iki ülése szintén nem hozott semmi változást. Interpel-lációk és szónoklatok a választási tjavaslat első paragrafusát fölött. E szomorú sívárságban azonban kellemes nyugopontot képezett Ghy-czy Kálmán nagy beszéde, a délelőtti ülésben, az általános szavazat jog ellen. Támadása meglehetősen éles volt, mert a választási jog korlátlan kiterjesztése a tudatlan tömeg a vagyonalanok tulsúlyát idézné elő a többi qua-lificáltabb osztályok fölött — s hosszan pole-mizál az általános szavazat védőivel, külön-ben Mocsonyi Sándorral, erősen hangsúlyozván, hogy nem hajlandó a haza sorsát függővé ten-ni azon ismeretlen s az ámtások behatásainak leginkább kitett elemek működéseinek összhá-tásától, melyek most még kiszámíthatatlanok s kockára tehetné könnyen s. István koro-nája egységét és tekintve azon nemzetiségi mozgalmakat, melyek Lajthán tul nagy hullá-mokat dagasztva, hozzánk is átsapni fenye-gedőznek. Szólv pártja is hajlandó kielégíteni a nemzetiségek jogos igényeit, de nem azon áron, melyet a szélsőbal megadni akar, de mely vesélybe dönthetné a hazát: az általá-nos szavazat jog behozatalának árán. Szólv Ghy-czy e beszédében teljesen azon elveket vallá, me-lyek pártunk álláspontját képezik s így nem csoda, ha szónoklatát a jobboldal is megöl-jén-zé. Nagyobb kérdés az, hogy a baloldal miért éljenze meg?

— **Figyelmeztetjük** tisztelt olvasóin-kat, hogy április 1-én túl olyan váltók, melyek-re a bélyeg ragasztva van, nem fogadtatnak el; szükséges nyomtatott bélyegű váltókat használni; minek elmulasztása sok zavart és váltóváltást fog okozni!

— **A tordaiak** ugyan kitettek magu-kért. A Magyar Polgár újdonsági rovatából értesülvén az ottani éretlen szájkaszkodó arról, hogy Görgey Arthur mikor utazik át a verő-ma-laczokról híres városon a vendéglő udvarára, hol gyorskocsi lovakat szokott váltani, nagy néptömeg csoportosult össze s mint halljuk brutális insul-tusokkal illeték Görgeyt. Sem a tordaiak, sem mi nem vagyunk illetékesek arra, hogy a történelem bírói szerepét bitoroljuk, — de ép oly kevés-sé jogosult bárki is arra, hogy a békés utazó-kat megtámadja. Am legyen mindenkinek tet-szesszerű véleménye Görgeyről, de vélemé-nyét egy józan ember sem nyilvánítja rendőri kihágás formájában. Ambár úgy látszik Tor-dán nem lehet rendőri kihágás, mert nincs rendőrség.

— **„A Magyar Politika,”** mely ápril elejétől fogva tetemesen megnagyobbított alak-ban jelenik meg, tagadja, hogy a képviselő-ház már e hó 12 — 14-ikén bezárna üléseit. Ellenben más lapok határozottan állítják ezt s egy bécsi lap távirata azt is tudni akarja, hogy a kormány indemunityt fog kérni a fővá-rosok rendezésére, a bánáti vizkárosultak se-gélyezésére szolgáló közmunkák elrendelésére és a kolozsvári egyetem felállítására.

— **A borsod-miskolci** kiházasítóegye-letről újabban az a hír, hogy működése oly

mérven van korlátolva a belügyesség által, mikép új tagokat nem vehet föl.

— **Csikvári Jákó**, a Kol. néni ke-bet pesti levelezője pár nap óta körünkben mulat. Mint halljuk azonban itt időzése semmi összefüggésben nincsen a Deák-párt constitu-álásával.

— **Láng Irén**, színházunk reményekre jogosító fiatal tagja, tegnap megvált színhá-zunktól és Szegedre Mansberger társulatához utazott.

— **Odry Lehel** a nyár folytán Berlin ben fog vendégszerepelni.

— **K. Jászay Mari** asszony pesti ven-dégszerepléséről a kritika igen eltérő ítéleteket hangoztat. Legmértányosabban emlékezik ezek közt az „Ellenőr”, ki róla így ír: „K. Jászay Mari mint Gertrud sikerrel mutatta be tehet-ségét, szép alak, szép organum. A közönség igen barátságosan fogadta. A „Reform” már kevesebb elismeréssel adózik kedvelt művész-nőnk tehetségének. „Kassainé távolról sem váltotta be ugyan titkos tisztelőinek merész reményeit, hanem feltétlen ócsárlókat sem ér-demel. Szép organum, melynek felső hangjai kissé tompák, és szép alak egyesül benne, de ő mindkettőt csak félig tudja használni. Szava-lása legtöbb helyen monoton, és mozgása majd mindenütt kezdetleges. Láttunk csillogó tükör-darabokat, maga az egész Gertrud törött tü-kör volt.”

— **A poitiersi** községitanács egy al-tiszteteket képező intézet felállítására száz ezer frankot szavazott meg. Az épület a madeleine-i téren helyeztetik el, melyet az állam saját költ-ségén fog felszerelni.

— **Szerencsétlenség** a Balatonon. A közelebbi nagy vihar a hidegvízi fürdőhöz ve-zető hidat Balaton-Fürednél elsodorta s nagy erővel csapta a déli part felé. Az urasági ko-csis és még többen utána indultak a veszendő hidnak s csolnakaikkal el is érték, magukkal is huzták volna, ha a vihar ereje nem nagyobb az emberi erőnél és a mentőket csolnakostól együtt a hullámok közé nem dobja. Néhány csolnak indult most ismét a veszendő emberek után, hanem e sajkák is hasonló sorsra jutot-tak. Két emberélet esett áldozatul. A fiatalab-bak nagy erőmegfeszítéssel kiuszhattak, de a két öregebb csolnakos oda veszett.

— **Lipót** bajor herceget e napokban Budára várják.

— **Szeptani előadások.** Greguss Ágost a pesti egyetemen a nyári félévben a festészet jellemzését, a vers szeptani elméletét és Shak-speare jellemeinek fejtegetését adja elő.

— **A francziák** exceszárja ugylátszik mostanság pénzzavarban szenved, csak hogy ő e zavarból sokkal könnyebben bontakozik ki, mint más közönséges halandó. Közelebb ugyan-is Amerikában lévő javait 4 millió kétszázezer frankon adta el.

— **A pápa** igen meleg hangon köszön-te meg az angol királynőnek iránta s a többi katolikusok iránt tanusított állandó rokon-szenvének fényes jeleit, megdícsérvén különösen az angol nép vallásos szellemét.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, április 5. 10 ó. — p. d. o.
Erkezett: 5. 11 óra — percz d. o. —

A képviselőházban a vita tegnap rendesen folyt; a Deákpárt kilenczes bizottsága a kormánnyal a parlamenti helyzet fölül tanácskozott; a sessió tizenhatodika körül kétségkívül be-rekesztetik. Ma és holnap nincs esti ülés; az osztályok dolgoznak. A kor-mány még április végén felhivandja a törvényhatóságokat választási közpon-ti bizottságok alakítására. A képvise-lőválasztások aratás előtt lesznek s az új országgyűlés júliusban össze ül. A megyei közgyűlések bizottságok ki-küldésére április huszonötödikére hivat-nak össze.

A horvát-cseh ellenzék tagadja Kosuthtal való szövetekezését, noha ez tény.

KÖZGAZDASÁG.

Az erdélyi pincze-egylet első üzlet-évi jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Egyletünk, első évi üzletforgalmáról tisz-telettel bemutattuk az erről készült s a száma-dást vizsgáló bizottság által is átvizsgált zárszámla és vagyonmérlegünket, mely a kezdet nehézségei mellett, általán véve, végeredményé-ben kedvezőnek mondható. — A tisztelt köz-gyűlés becses idejét a nehézségek elosorolásá-val igénybe venni, s figyelmét terhelni szán-dékunkban nem lévén, méltóztatnak mégis meg-engedni, ha önöket, mint ezen üzletág alapos ismerőit, emlékeztetjük, hogy az 1869 gyenge,

1870 és 1871-ik évi rossz bortermések kedvet-len hatása és a nemesebb szőlő telepek kez-deleges állapota gátolt és gátolja egyletünk szabad működését annyira, hogy a keletkező külföldi üzleti összeköttetést, még most, inkább kerülünk, mint felkeresnünk vagy szűkökre szorítanunk áll érdekében; pedig egyletünk keletkezésének kiindulási pontja s ha Isten se-git végcélja éppen ebben keresendő. — Mind amellet örömről szolgál köztudomásra hozni, miszerint vagyonmérlegünk, önfeartartás mel-lelt, kielégítő anyagi hasznót is mutat fel, a miről a t. részvényesek kezénél levő és felol-vasandó zárszámla és vagyon mérleg tanusodik. Nem feledkezett meg egyletünk az anyagi nye-remény mellett azon hivatásáról sem, hogy bo-rainkat, különböző vidékekről összeállítva, benn az országban rendezett kiállításokon is ösmer-tesse, ez által tájékozza az egyes termelőket, a mire különben vajmi kevésnek nyilna alka-lom, a felől, hogy hazánk melyik faj bora van hivatva arra, hogy a gazda természet, ezáltal felvilágosítva ne tapogatódjon, ne tanuljunk már mindig saját kárunkon, hanem okuljunk is. A maros vásárhelyi kiállításon megjelentünk, nyertük a gazdasági-egylet által jutalmul ki-tűzött nagy aranyérmét. Közelebből a lyoni kiállításra küldöttünk bort és előkészülünk a bécsi világkiállításra; megtettünk és teszünk mindent arra, hogy a külföldi borokat kiszorít-suk piacunkról és a külföldön is, sokszor ál-dozzattal, szerezzünk tért azok mellett és előtt, a kik előbb ébredtek fel mint mi.

Ne vegye a t. közgyűlés szerénytelenség-nek, ha büszké vagyunk reá, hogy alig 10 hónap alatt a szőlőszettel foglalkozó közönség között 97,973 frt 53 kr hoztunk forgalomba, azon borokért, melyek évek óta, ázsiai kénye-lemmel, nyomták az ászkokat és még nyom-ták volna, ha ezen egylet a t. részvényes ta-gok által létre nem jő. Az úttörés nehézségei mellett, tisztelt közgyűlés, számításba véve az egyes részletek különböző időbeni befizetését, számtanilag a kiosztásra ajánlatba hozott 6% kamat (2053 frt 93 kr) és a nyereményből egy-egy részvény után 4 frt (2804 frt) osztá-lék, kerekszámában, évi 14%-léknak felel meg. Első évi üzletünk eredménye, egyletünket szép jövővel biztositja, a szőlőszed körén működő gaz-daközönséget kitartó munkásságra ösztönözheti.

Közös vagyon, közös érdek forogván fenn, egész őszinteséggel ösmerjük be, hogy ezen ered-ményre két körülmény kedvezőleg hatott; 1-ször, az ugynevezett régi pincze-egylet e téren ál-do-zattal hozott úttörése, és 2-szor azon érdekelt-ség, melyet ugy az egyesek, mint az ország, hiá-nyaink elnézése mellett, tanusított. El nem hall-gathatjuk, tiszteletteljesen, felemlíteni, miszerint egyletünket, a nagyméltósága m. k. ministeri-um is, Erdélyi közvagyonosodása egyik tényező-jének tekintvén, közvetítő pártfogásával sze-rencseltette.

A fentebbiek vázlati előadása után ajánl-juk a t. közgyűlésnek felolvasott zárszámlánk és vagyon-mérlegünk helybenhagyását és tudó-rásul vételét, s a tárgysorozat rendéni tárgya-lását.

Kolozsvárt, március hó 28-án. Az „Er-délyi pincze-egylet” igazgató-választ mánya.

Az „erdélyi pincze-egylet Kolozsvárt”, mint kereskedelmi részvény társaság 1-ső zárszámlája és vagyonmérlege 1871 március hó 10-től december hó 31-éig.

1.) Bevétel: Akó számlra és üvegestől elá-rusított borokért 57,016 frt 95 kr. Hordók elad-sából bejött 720 frt 07 kr. Üvegek eladásából bejött 670 frt 13 kr. Kellékek eladásából bejött 439 frt 08 összesen 58,846 frt 23 kr., Megmaradt borok értéke, mely 1872-re átvite-tett összesen 60,671 frt 18 kr. Megmaradt hordók értéke mely 1872-re átvitetett 8,839 frt 35 kr. Megmaradt üvegek értéke mely 1872 re átvitetett 1,977 frt 70 kr. Megmaradt kellékek értéke mely 1872-re átvitetett 583 frt 50 kr. Ve-gyes kamat bevétel 394 frt 26 kr. fő összeg 131,312 frt 22 kr.

2.) Kiadás: Bevásárolt borok 97,973 frt 53 kr., bevásárolt hordók 9,559 frt 42 kr., bevásárolt üvegek 5,833 frt 07 kr., bevásárolt kellékek 1,551 frt 07 kr. Különbféle üzleti kiadás u. m.: boraccis, vám, utazás, iroda- és pinczébér, vegyes stb. költségek 4,725 fr 69 kr. Borvásárlóknak adott engedmény 1,391 frt 36 kr. Személyzet és munkások fizetése 3,083 fr Leltári cikkek 15% törlesztése 214 frt 39 kr. Adótartaléka 350 frt. összesen 124,681 frt. 53 kr. Igazgatósági közeg és személyzet 20% jutaléka 6630 frt, 69 kr után az alapszabály 9 ik §. szerint 1,326 frt 13 kr. Részvé-nyesek 6% k a m a t k ö v e t e l é s e 2,053 frt. 93 kr. főösszeg 128,061 frt 59 kr. Nyeremény 3,250 frt 63 kr. A nyereményből 701 drb. rész-vény után o s z t a l é k 4 frtjával. 2,804 frt. Marad átvitel az 1872-ik évre 446 fr. 63 kr.

3., Vagyon: Pénztár készlet 2,873 frt. 13 kr. Kibocsátatlan 799 részvény az alapsza-bályok 3-ik §. szerint 159,804 frt. Részvénye-sek tartozása, a még le nem járt 50% rész-vény befizetéséért 74,175 frt 16 kr. Bor vásá-r-lók tartozása 5,435 frt 11 kr. Leltári cikkek 15% leírás után 1,214 frt 96 kr. Meglévő hordók 8,839 frt 35 kr. Meglévő üvegek 1,977 frt 70 kr. Meglévő kellékek 583 frt 50 kr. Meg-

lévő bor. 60,671 frt 18 kr. összesen 315,570 frt 09 krajczár.

4.) Teher: Alaptőke 300,000 frt. Tartó-zás 5 számlán 8,589 frt 40 kr. Igazgatósági kö-zeg és személyzet jutaléka 1,326 frt 13 kr. Rész-vényesek 6%, kamata 2,053 frt 93 kr. Oszta-lék 2 804 frt. Adó tartalék 350 frt. Nyeremény maradvány 446 frt. 63. kr. Összesen 315,570 frt 09 krajczár.

Kelt Kolozsvárt, 1871 december hó 31-én. Dávid Antal, igazgató. Czink Pál, köny-vező.

Jelen forgalmi-, mérleg- és nyeremény ki-mutatásokat megvizsgálván, fő- és egyéb segéd-könyvekkel mindenben megegyezőnek találtuk. A közgyűlés által kiküldött számvizsgáló-bizott-mány részéről: Szabó Sámuel.

Kelt Kolozsvárt, március 27-én 1872. Az igazgató-választmány részéről: Zeyk Jozsef, Vagner Frigyes, Tauffer Ferencz és Pa-get János.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Április 4-én 5% Metalliques 100 fr 64.80. Kamat —. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt. 70 50. 1860. Kölcsön 102. — Bankrészvény 838 — Hitelintézeti részvények 341.50 London 10 ft. st. 110.10. Ezüst 108. Cs. kir. arany 5.25. Napoleondor 8.82.

Urbéri kötvények: Magyarországi 81.75. Temesi 79.50. Erdélyi 78.50. Horvátországi —.

Felelős szerkesztő **Szász Béla.**

Nyiltér*)

Becsületérzetem s polgári kötelességem hiv fel, hogy a Székely Hírlap folyó évi marcz. 27-iki számában megjelent s sze-mélyemet érdeklő ferdeségeket megczófoljam a marosvásárhelyi árvíz alkalmával történtek-ről s beszéljem el arról a valót, mire külön-ben nem is lenne szükség, mivel a címzett lap szerkesztője hitele a városon eléggé is-meretes!

Igaz, hogy a városi előjáróság kérte a csolnakot, a Maros parton levő fűzfákra me-nekült tutajos székelyek kizohására, kik egyé-baránt kényelmesen heverésztek a part maga-sabb pontjain, s kiket aztán kilenczed magam-mal ki is hordottam a város Szent-György-ut-cza felőli részére s két nőt a saját kalibám-hoz. Az is igaz, hogy a csolnakot, mely tulaj-donom, az általam mélyen tisztelt polgármes-ter ur rendelkezére sem adtam át. En különben szolgáljak, ki politikai fogságom után, éj-jel-nappal keresett csekély vagyonommal, a Biederman tulajterkedő czégnek, a Maros-Vásárhelyre leszállított tutajok és tartozmá-nyaikról felelős vagyok. De miután a néhai rendőrigazgató és halász társai, a kereskedő ifjuság egy csolnakját, ugy nekem is a csol-nakomat szinte erőhatalommal elvették s örök-re odaveszték; de közelebből is csakugyan a kereskedő ifjuság Széchenyi nevű kis gon-doláját, a városi hivatalnokok mint halászlai haszonbérlok elvitették s csak Szakács Gyula urnak, a kereskedő ifjuság megbízottjának si-került, egy mértföld távolságról visszahozatni; nem lehet csodálkozni, ha a városi előjáróság még 1864-ben a természettudósok itt létők alkalmával eljártok hitelüket mai napig hely-rehozni nem tudta.

Annnyit tehát a hitelvesztett és még helyre nem hozott előjáróknak megízenek, hogy e városon nem két csolnak van, de magának a községnek is van kettő, melyet Jelinek mér-nők ur készítettett in anno 1855. iszkákából, épen 800 ezüsförintért.

És végül engedelmet kérek a maros-vá-sárhelyi tekintetes tanács mindazon egyeiteitől, kik jobbparti érzelmémért, 8 csendőrről fényes nappal déli 12 órakor végig huzoltattak a város utcáin.

Aztán ugy tudom, hogy törvényeink ér-telmében a magán tulajdon szent! Maros-Vásárhelyt, mart. 31-én 1872.

Béres Sámuel,
birtokos polgár.

Biasini gyorskocsi menetrendje

1872. január 1-től:

Kolozsvártól Szamosujvár Deésre min-dennap reggeli 8 órakor. Deésről Szamosujvár Kolozsvárra, mindennap délutáni 1 órakor. 1 személy ára 30 font szabad podgyással Szamosujvár 2 frt 40 kr. Deésig 3 frt 20 kr. — Kolozsvártól Torda és Felvincze naponta kétszer reggeli 7 óra és délutáni 4 órakor. Egy személy ára Tordáig 2 frt. Felvinczig első és közelső Coupe 4 frt, hátulsó coupe 3 frt 50 kr. 30 font szabad podgyással. Felvincz-ről Torda és Kolozsvárra mindennap kétszer reggeli 5 óra és délutáni 6 órakor; a Kolozs-vár és Felvincz közötti napontai gyorskocsi menetek mindig a vonatok indulására érke-znek oda, és megérkezésük után jönnek Ko-lozsvárra.

*) E rovat alatt közöltettkézi csupán a sajtóható-ság irányában vállalt felelősséget a Szerk.

HIVATALOS.

1419. 1872. Sz.

(131)

(3—3)

Pályázat.

A városi képviselő közönségnek **31.** 1872. számú határozatánál fogva a Kolozsvár városi **erdősi állomás**, melyhez jelenleg o. ért. évi 625 frt fizetés és 150 frt lótarási átalány, s a városi erdőkre leendő kiszállások alkalmakor, a városi és feleki határon levők kivételével téli úgy mint nyári napokon három forintnyi napdíj illetmény van kötve, a f. évi Május havában a városi képviselő közönség által választás útján fogván betöltetni, felhivatnak az ezen állomást elnyerni óhajtó szakképzett egyének, hogy kellő okmányaikat **f. é. április 30-ik napjáig** a városi tanácshoz adják be.

Sz. kir. Kolozsvár város közig. tanácsától 1872 mártius 25-kén.

NEM HIVATALOS.

(83)

(4—6)

Hirdetmény jelzálog-kölcsönök iránt.

Alóírt hitelintézet igazgatósága tisztelettel jelenti, hogy a m. általános földhitelrész-vény társulattal létesült összeköttetésénél fogva

fekvő birtokra is eszközöl kölcsönöket.

Ily kölcsönök 1000 frttól kezdve bármily magossáig terjedhetnek és 24 $\frac{1}{2}$ vagy 34 év alatt féléves részletekben fizetendők vissza. A 24 $\frac{1}{2}$ éves kölcsönök 8%, a 34 évesek 6 $\frac{3}{4}$ % kamatfizetéssel teljesen törlesztetnek, azonban a határidő lejártá előtt is vissza fizethetők.

A kölcsönök csak telekkönyvezett birtokra és a becsérték fele részéig adatnak.

Kolozsvár területén fekvő épületekre hasonlóan eszközölnek kölcsönöket.

Tisztelettel kéri fel tehát alóírt igazgatóság mindazon föld- és házbirtokosokat, a kik ily jelzálog kölcsönt óhajtanak felvenni, hogy ez iránt hozzá fordulni szíveskedjenek, biztosítván őket gyors eljárásról és a lehető legkedvezőbb feltételekről.

Kolozsvártt, február 21-kén, 1872.

A Hitelbank és Zálogkölcsön-társulat igazgatósága.

(81)

Utibőröndök

NAGY

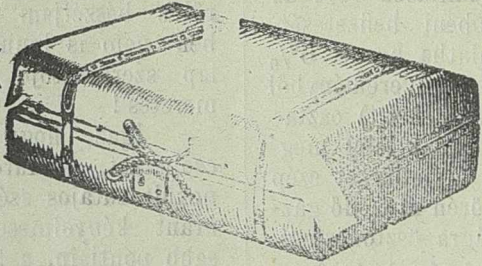
raktára.

(12—*)

Utibőröndök

NAGY

raktára.

Mindenféle nagyságu, s a legjobb anyagból készült

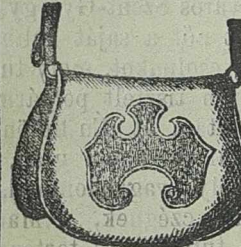
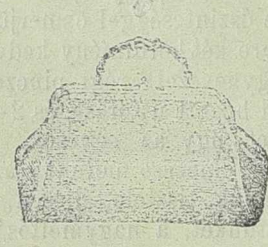
útibőröndök

valamint mindenféle utazási kellékek

nagy választéka áll a t. utazó közönségnek,

legjutányosabb árakban

rendelkezésre

a Nagy árutárlatban

Csapó Sándornál Kolozsvártt.

Utibőröndök

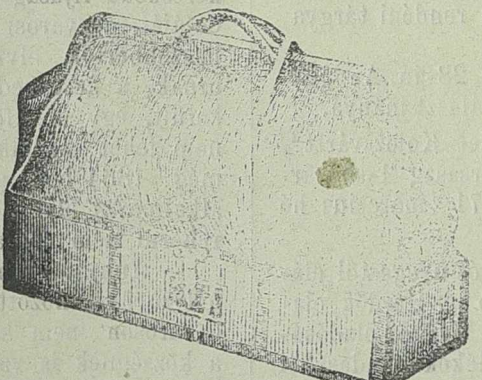
nagy

raktára.

Utibőröndök

nagy

raktára.

(133)

(1—6)

Eladó birtok.

A magyar-láposi uradalom, a hozzá tartozó Sztojkaik fürdővel szabad kézből eladó. Területe 2700 cat. hold, a hoz-

zá tartozó közös legelő nélkül. A regalé és egyéb tiszta jövedelem 7300 frt.

Közelebbi felvilágosítás nyerhető, s a fel tételek iránt értekezhetni a gr. Eszterházy család jószág-igazgatóságánál, Kolozsvártt, Knausz ház.

Legujabban megjelentek

és **Stein János** könyvkereskedésében Kolozsvártt kaphatók:

Hazánk és népe, a közgazdaság és társadalmi statistika szempontjából.

Irta Keleti Károly. Ára 6 forint.

A népiskolai tanfelügyelet, külföldön és hazánkban.

Irta Molnár Aladár. Ára 60 kr.

Magyar gyógyszerkönyv.

Pharmacopoea hungarica.

Ára 6 frt.

Az iskolás gyermekek testi és szellemi épsége fentartásáról.

Szülők, tanítók és iskolai hatóságok számára.

Irta Dr. Bock, tanár. Fordította Gönczy Pál. Ára 40 kr.

STEIN JÁNOS

Kolozsvártt

ajánlja az ev. ref. főtanoda, általa már számos éveken át kezelt

könyv- és könyomdáját.

A könyvnyomda helyisége az utóbbi időben megnagyobbított és legujabban is egy új gyorsajtóval gazdagodott, úgy hogy jelenleg már **három gyors- és egy kézi-sajtó** s egy **simító-gép** van működésben.

Számos és gyakorlott szedőimnek az új és mostan divó esinös be-tüknek halmazai állnak rendelkezésükre.

Könyomdájában is ügyes, **szakértő kőmetsző** s rajzoló és két **sajtó** a szükséges személyzettel foglalkoznak.

Evtizedek óta e téren működve sikerült minden a nyomdai munkák kiállításához szükséges anyagoknak **legjobb és legolcsóbb forrásait** fedeznem fel.

Az itt elmondottak képezik **azon tényezőket**, melyek lehetővé teszik, hogy minden

könyv- és könyomdai munkát

a **legrövidebb idő alatt**, a **legizlésteljesebben** s oly **jutányos árban** vagyok képes kiállítani, hogy e téren bátran kiállok a versenyt bármely hazai könyv- és könyomdával.

Elvállalok mindennemű és nyelvű könyvek, bármiféle rovatos ívek, körlevelek, árjegyzékek, számlák, nász-, gyász- és vigalmi jelentések, meghívó-jegyek, tánczrendek, gyógyszerári jelzetek, bor-, rozsolis- és más vignetek, újévi és más alkalmi üdvözlétek, baromutlevelek, vásárcédulák, hirdetmé-nyek, bármely nagyságu falragaszok, szóval minden e szakba vágó munkák izletes kiállítását.

Bátor vagyok pedig különösen a kir. törvényszékek, megyei- s városi hatóságok és a községi előljáráóságok figyelmét arra felhívni, hogy a hivatali szükségletekre megkívántató nyomtatványok gyors kiállítására s legolcsóbb árszámítására különös szult fektetek.

Előleges költségvetéssel is készséggel szolgálók a gyakrabban előforduló men-tázatainak birtokában lévén.

Az új „polgári törvénykezési rendtartás”-ban és a Kolozsmegye gyalui egyesbírāja által a község előljáráóságok részére kiadott „utasítás”-ban előforduló magyar akár román szövegű nyomtatványokból — melyekből kész-letet tartok — külön kis mennyiségben **konz számra** is jutányos árban szolgál-hatok. Az „utasítás”-ban előforduló mintáknál világosan kiteendő: **magyar vagy román** szövegű nyomtatvány szükséges-e?

Egyidejűleg bátorságot veszek magamnak **könyvkereskedésemet** (bel-középteza 456 szám) és **papirkereskedésemet** is (főter 2 szám, a tanácsház tőzsomszédságában) **emlékezetbe hozni.**

Kolozsvártt, 1872, Január 1-jén.

Kész szolgálók:

STEIN JÁNOS,

(434)

(11—*)

könyvárus, könyv- és könyomdász s papirkereskedő.

(134)

(1—3)

HUTFLESZ KÁROLY

váltó- és leszámítoló üzlete Kolozsvártt,

eddig üztetágait, u. m. magy. és osztr. állampapírok, sorsjegyek, arany-ezüst pénzek vásárlását, továbbá mindenféle nyeremények leszámítolását, **változatlanul fenntartván, ezentul mindenféle, a külföldre u. m. Anglia, Franciaország, Olaszország, Oroszország és a sweiczi államba szóló és az il-leto országok pénzneimeiben teljesítendő fizetések közvetítését is elvállalja**, olyformán, hogy lefizettetőn nála az összeg az itte-ni pénzneimben börzei árkelet szerint, erről meghatározott időre szóló ideiglenes nyugtát állít ki, s megérkezvén a fizetés helyéről a valósággal megtörtént fizetés tanusítása, az időközben netán változott börzei árkelet különbségét az ideiglenes nyugta tulajdonosával véglegesen kiegyenliti.

Ezen, az itteni üzletvilág nagy könnyebbségére szolgáló közvetítést **csakis 1/4% százalék provisio felszámítása mellett eszközli.**

A pontos szolgáltatért eddigi üzleti jóhírneve kezeskedik.

Mindenféle **sorsjegyek**, egyszeri vagy részletfizetés mellett, nemkülönbön igérvények, folyton kaphatók, tőzsdei árkelet szerint.